Kansrijk adviseren en ontvangen

groei

Met het schooljaar 2020-2021 zo goed als in de broekzak, weten alle leerlingen hoe hun nieuwe schooljaar er uit gaat zien. De scholen van Aves gaven leerlingen een kansrijk advies in de overgang naar het nieuwe jaar, een (nieuwe) groep én de nieuwe school. Het voortgezet onderwijs ontvangt op hun beurt de leerlingen met een kansrijke blik.

Onderwijs in coronatijd

In heel Nederland kent het onderwijs vanaf vorig jaar maart allerlei soorten en maten. Van online thuisonderwijs, les op school tot een groot scala aan tussenvarianten. Elke school stippelt zelf een route uit voor kwalitatief en inspirerend onderwijs voor deze coronatijd. Op tv, in de krant én in het kabinet wordt regelmatig gezegd dat leerlingen misschien een 'leerachterstand' hebben opgelopen in de coronaperiode.

Maar zijn er nu echt leerachterstanden? En wat houdt het kansrijk adviseren en kansrijk ontvangen nu precies in? Theo Oosterveld, adviseur onderwijs bij Aves, en Christine Kooitje, locatiedirecteur van het Zuyderzee Lyceum Emmeloord (Junior en X-tuur) leggen het ons uit. Beide maken ze deel uit van het POVO-overleg Noordoostpolder-Urk.

Kansrijk adviseren

Theo Oosterveld: 'Om te beginnen vind ik de term vertraging beter bij de huidige situatie passen. Van echte leerachterstanden is geen sprake. Elk jaar zijn er leerlingen die iets meer tijd nodig hebben om zich stof eigen te maken. Dat is nu met de coronasituatie niet anders. Natuurlijk zijn er effecten merkbaar. Zo hebben bijvoorbeeld sommige cognitief sterke leerlingen in verhouding minder vooruitgang geboekt dan cognitief wat zwakkere klasgenoten. Iedere leerling heeft zijn of haar eigen niveau en op elk van die niveaus ontstaan nuanceringen. De hamvraag is: Hoe ga je hiermee om? Na een inventarisatie onder onze scholen, blijkt dat die 'vertraging' gelukkig meevalt.

Leerkrachten hebben aan het einde van een schooljaar een goed beeld van hun leerlingen. Daarbij geeft het leerlingvolgsysteem inzicht in de ontwikkeling over meerdere jaren. Dit is voldoende om te kunnen adviseren of een leerling over kan gaan naar een volgende groep. Net zoals het advies voor het verwachte niveau voor leerlingen die naar het VO gaan. De eindtoets is dan een bevestiging van het advies of is reden om het advies naar boven bij te stellen.

Kansrijk adviseren en ontvangen is het afgelopen jaar doorontwikkeld. Het wordt ook aangegeven in het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Het houdt in dat elke school adviseert met ambitie. Het is een advies dat meer de focus legt op wat de leerling kan en misschien nog kan bereiken. Dit is overigens niet nieuw. Dit gebeurt al een aantal jaren. Het is nu meer benoemd als aandachtspunt. Elke school van Aves geeft hier op eigen wijze invulling aan.'

Kansrijk ontvangen

'Vanuit het POVO streven we naar een warme en soepele overdracht van leerlingen. In normale tijden zijn er tafelgesprekken tussen leerkrachten van groep 8 en intern begeleiders van basisscholen en de brugklasmentoren van het VO. Het waren dan gesprekken over leerlingen waar enige zorgen over zijn. Dit jaar kozen we er bewust voor om iedere leerling te bespreken. We kijken naar de vakken, hun resultaten en eigen leerlijnen. Daarnaast komen ook studievaardigheden, de thuissituatie en hoe het sociaal-emotioneel met ze gaat aan de orde', aldus Christine Kooitje.

'We weten dat het advies van de basisscholen dit jaar meer ambitieus is. Alle VO-scholen houden daar rekening mee. Om hier goed op voorbereid te zijn, moeten we wel weten hoe we dat het beste kunnen doen. Is er meer ondersteuning nodig voor bijvoorbeeld wiskunde of taalverzorging, dan spelen we daarop in. Is meer herhaling van de basisstof gewenst, dan doen we dat. Alle basisscholen hebben ons laten weten wat er nodig en gewenst is. Nu gaan we kijken of er extra leerkrachten nodig zijn, hoeveel en hoe we dat komend schooljaar vormgeven. Waar kan, kijken we naar maatwerk per leerling. De samenwerking met de basisscholen hierin is fijn en we weten elkaar te vinden.

Het is een bijzondere situatie die we na de Tweede Wereldoorlog nog niet eerder meegemaakt hebben. Als VO-scholen willen we ouders op het hart drukken dat als ze ergens mee zitten, ze altijd contact op kunnen nemen. We blijven alert op de ontwikkeling van de brugklasleerlingen. Het is belangrijk dat we een veilige omgeving voor ze creëren en dat er succeservaringen zijn. Daar doen we heel hard ons best voor!' •

Wat is POVO?

Doel van het POVO: de overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs zo natuurlijk en flexibel mogelijk maken én zaken op elkaar aan laten sluiten. Elke school binnen het voortgezet onderwijs (VO) in de Noordoostpolder en op Urk neemt deel aan het POVO-overleg. Aves vertegenwoordigt samen met Schoolvereniging Rehoboth het primair onderwijs (PO).

Nationaal Programma Onderwijs

Het kabinet heeft voor het herstel en de ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona een Nationaal Programma Onderwijs opgesteld. In totaal is er 5,8 miljard euro beschikbaar voor het basis- en voortgezet onderwijs. Elke school krijgt hiervan een bedrag per leerling toegekend. Van de scholen wordt gevraagd om de gevolgen van corona in beeld te brengen. Dat kan gaan over vertragingen voor bepaalde vakken, maar ook over het sociaal-emotioneel welbevinden van leerlingen. Met deze analyse in de hand kunnen scholen uit een lijst wetenschappelijk bewezen interventies kiezen om leerlingen te ondersteunen.

Elk schoolteam binnen Aves heeft inmiddels, in overleg met de medezeggenschapsraad en het bestuur, een plan gemaakt. Vanaf volgend schooljaar gaat dat van start. In deze plannen wordt beschreven voor welke interventie(s) gekozen is en hoe de middelen worden ingezet. Aves kijkt ernaar uit om met deze plannen aan de slag te gaan. Zo worden er extra leerkrachten en onderwijsassistenten ingezet om in kleinere groepen te kunnen werken, aan een-op-een begeleiding te kunnen doen en meer aandacht aan instructie en feedback te geven. Daarnaast wordt er ingezet op professionalisering en begeleiding van leerkrachten, wordt er extra lesmateriaal aangeschaft en een zomerschool ingericht voor de leerlingen van SBO De Klimboom. •

Nieuws van de GMR

Leden van de gmr

De gmr van Aves bestaat uit twaalf leden (zes leerkrachten en zes ouders) die samen alle scholen van Stichting Aves vertegenwoordigen. De aandachtsgebieden onderwijs, personeel, identiteit, financiën, communicatie en ICT zijn verdeeld onder de leden. Zo kan ieder lid zijn of haar expertise inbrengen. In september 2021 starten Aly Steenbergen en Marieka de Jong hun tweede zittingsperiode als vertegenwoordigers van de personeelsgeleding. We heten Ronald Kleiker van harte welkom als nieuw lid van de oudergeleding. Samen met Marjolein Bast gaat hij zich richten op het aandachtsgebied financiën.

Corona

De afgelopen maanden zijn de ontwikkelingen rondom corona veelvuldig aan de orde geweest binnen de gmr. In overleggen met het college van bestuur en de raad van toezicht van Aves is gesproken over de kwaliteit van het onderwijs, het welzijn van leerlingen en leerkrachten en het Nationaal Programma Onderwijs. Het laatste is het plan om de door corona opgelopen (leer) vertragingen van leerlingen te herstellen.

Nationaal Programma Onderwijs

Scholen mogen zelf bepalen hoe het geld, dat door de overheid hiervoor beschikbaar wordt gesteld, wordt besteed. In overleg met de medezeggenschapsraad heeft elk schoolteam een meerjarenplan hiervoor opgesteld. Hierin wordt beschreven waar hun leerlingen behoefte aan hebben en welke interventies ze in willen zetten, bijvoorbeeld in de vorm van extra personeel of middelen. Als gmr vinden we het belangrijk dat ook ouders bij deze plannen worden betrokken. Als geen ander weten zij wat hun kinderen nodig hebben. Dit onderwerp heeft de komende tijd onze aandacht.

Na de zomer evalueren we als gmr weer de voorgenomen doelen van het afgelopen jaar en bespreken we hoe we onze plannen voor het komende jaar willen vormgeven.

Namens de gmr, Aly Steenbergen en Heidi Loosman •

Ga naar **www.aves.nl** voor meer informatie over de gmr en de rol die de leden vervullen.
Heeft u een vraag voor de gmr, neem dan contact met ons op via **gmr@aves.nl**.

Colofon

Tekst NK Communicatie, Kristiaan Strijker, Mark Hollander, Truus Vegterlo, Molle Stuiver en Liesbeth Quak **Ontwerp en druk** Mijnvormgever.nl, Emmeloord **Fotografie** René Bakker **Aves: jouw plek bij ons** 0527- 249249 info@aves.nl www.aves.nl

Aves

Jouw plek bij ons

Nieuws

juli 2021

Plannen maken

Heeft u al vakantieplannen? Gaat u misschien op pad in eigen land of staat de natuur en cultuur in het buitenland op het programma? Of wordt het rommelen in en rond het huis of gewoon lekker niets?

Als stichting maken we natuurlijk ook toekomstbestendige plannen. Dat doen we in veel gevallen samen met partners uit het onderwijs. We haken aan bij ontwikkelingen in het onderwijs en kijken gericht naar wat onze leerlingen, uw kinderen, nodig hebben om te kunnen groeien. Niet alleen voor wat betreft schoolse zaken zoals lezen en rekenen, maar zeker ook op sociaal-emotioneel vlak. Leerlingen zijn immers meer dan hun cijfers alleen.

In deze nieuwsbrief vertellen we u meer over onze plannen en samenwerkingspartners.

Voor nu eerst op naar een prachtige zomer. Geniet er samen van!

Kristiaan Strijker
voorzitter college van bestuur Aves •

Aves

Werken aan het onderwijs van de toekomst

lef

Vaste patronen en systemen in het onderwijs doorbreken en oude indelingen en opvattingen loslaten. Het is één van de belangrijkste uitspraken in het beleidsplan 'Het nieuwe hart'; de leidraad waar Aves in 2019 mee startte. Het zijn grote veranderingen die tijd, energie en een grote portie lef vragen. Dat is Aves wel toevertrouwd.

Avesdag

Elk jaar organiseert Aves een speciale dag voor al haar medewerkers. Die dag staat in het teken van verbinding van ruim 500 medewerkers én de ontwikkelingen binnen het onderwijs. Dit jaar werd het een online variant met als thema: eigenaarschap met lef. Aves wil graag dat iedereen binnen haar organisatie vooruit kijkt, kennis en ervaringen deelt en vooral de bal oppakt om daar waar nodig het onderwijs kwalitatief te verbeteren.

Het onderwijs

Claire Boonstra, landelijk bekend als expert onderwijsvernieuwing, was één van de gastsprekers. Ze praatte in korte sessies over het ontstaan van het onderwijs en de gewenste situatie voor de toekomst. Ze ging daarbij wel zeven generaties terug in de tijd. Van het ontstaan van het leerstofjaarklassensysteem in 1804 tot de leerplichtwet in 1901. Vanaf die tijd was de economie groeiende en werd 'het gemiddelde' bedacht. Er ontstond een 'hoger en lager' niveau, waarin theoretisch onderwijs als belangrijker werd gezien dan praktisch onderwijs.

Het ondertussen

Nu denken we dat we kinderen tekort doen met deze indeling. We willen naar een toekomst waarin we in ons onderwijs kinderen leren te leven. Van presteren naar ontwikkelen. Volgens Boonstra is dat geen gemakkelijke stap. Scholen en leerkrachten zitten zelf ook vast in bestaande patronen en processen. We leven nu in 'het ondertussen' van die beide werelden. Wat we willen voor de samenleving, zullen we eerst in ons eigen systeem moeten krijgen. Dus ook bij Aves.

Loslaten van patronen en opvattingen

'Met het onderwijs ben je eigenlijk altijd in het ondertussen', zegt Jos Timmermans als bestuurslid van Aves. 'We weten ongeveer hoe de toekomst eruit gaat zien en daar willen we zo verantwoord mogelijk naartoe werken. We vragen al onze schoolteams te kijken naar hun onderwijs. Waar kunnen zij het presteren ombuigen naar ontwikkelen?'

Kindportfolio

'Een mooi voorbeeld hiervan is het kindportfolio. In deze map zitten niet alleen de cijfers van toetsen en cito's. Een groot deel van dit portfolio wordt gevuld door de leerlingen. Ze kijken zelf naar waar ze kunnen of willen groeien en hoe ze dat gaan doen. Ze mogen laten zien waar ze trots op zijn of wat ze lastig vinden. Dan komen er ineens hele mooie dingen naar voren zoals het omgaan met anderen of toch werken aan die vervelende breuken. Bijna al onze scholen werken hier inmiddels aan.'

Toetsen

'Bij Aves wordt er ook al langere tijd gesproken over toetsen. Is dat nog wel de manier om de ontwikkeling van leerlingen te volgen? Jos: 'We weten het allemaal niet, maar we weten wel dat het niet meer aansluit. Het gaat over de maakbaarheid van het vergelijken van kinderen en gemiddelden. Dat is naar ons idee

niet meer de goede manier om hiermee om te gaan. Misschien moeten we wel meer momenten inbouwen om te kijken waar leerlingen staan qua ontwikkeling. Minder toetsen en meer zicht op wat ze kunnen. Het staat bij ons in ieder geval op de agenda.'

En nu?

'Onder onze directeuren gaan we alle uitkomsten van de Avesdag delen. Ook hen stellen we de vraag hoe we hiermee verder gaan. Want naast de toetsen, kwamen ook andere onderwerpen ter sprake zoals het leerstofjaarklassensysteem. Binnen Aves gaan we zorgen voor discussie en gesprekken. Waar muziek in zit, pakken we op en werken we uit als project.'

'Het is niet hemelbestormend wat we bij Aves doen', benadrukt Jos. 'Maar we zijn er wel serieus en gedegen mee bezig. Het is belangrijk dat we dit delen met onze partners zoals het voortgezet onderwijs. Om die grote beweging op gang te brengen, moeten visies op het gebied van leren en toetsen op elkaar aansluiten. We hebben elkaar nodig, van peuterspeelzaal tot zelfs na de middelbare school. Dat wordt bij mij steeds logischer en belangrijker.

Ook van ouders vraagt zo'n verandering enig omdenken. Tijdens de Avesdag kwamen er filmpjes van leerlingen voorbij en werd hen om hun mening gevraagd. Eén van die vragen ging over toetsen. De leerling was heel helder: "Toetsen zeggen alleen maar iets over wat is geweest." En daarmee sloeg hij de spijker op zijn kop.

Rapportcijfers zeggen niet hoe het gaat met je kind. Kijk anders naar het rapport en kijk vooral naar je kind. Om 'beter' te creëren moeten we samen de rimpeling maken.'

passie

De Zwerm

De Zwerm van Aves is een groep van 25 medewerkers van 17 verschillende scholen (leerkrachten, intern begeleiders, directeuren en stafmedewerkers) die onder professionele begeleiding een stukje van het onderwijs binnen de eigen schoolsituatie kwalitatief willen verbeteren. De ontwikkelbehoeften van kinderen staan daarbij altijd centraal. De Zwerm richt zich op kleine vernieuwingen in de klas, school of stichting. Daarnaast gaat het over veranderingen in jezelf. Een zoektocht naar hoe je zelf dingen anders kunt doen.

De medewerkers van de Zwerm zijn nieuwsgierig en raken verwonderd of gefrustreerd over (on)mogelijkheden binnen ons onderwijs. Maar bovenal hebben ze ideeën en inspiratie en geloven ze in beweging en vernieuwing. Eén van de ideeën is om kinderen twee keer per jaar te laten wisselen van groepssamenstelling, in plaats van het traditionele moment aan het begin van een nieuw schooljaar (leerstofjaarklassensysteem). De Zwerm krijgt de tijd om zich te verdiepen in het idee, onderzoek te doen en het idee verder uit te werken.

Ook dit initiatief van Aves is weer herleidbaar naar eigenaarschap met lef en terug te vinden in het beleidsplan 'Het nieuwe hart'. Aves vindt dit belangrijk en faciliteert deze potentiële kansen. •

Samenwerken... toch maar doen!

Leerlingen vragen mij regelmatig of ze bepaalde opdrachten samen mogen maken. Meestal tijdens het rekenen. Op de één of andere manier leent de rekenles zich daar het best voor. De vraag roept bij mij altijd gemengde gevoelens op. Soms geef ik toestemming om de rekenopgaven samen te 'verkennen'. Soms geef ik aan dat we dat vandaag niet doen. Het is en blijft vaak een impulsieve beslissing van mijn kant. Toch de angst dat ze de antwoorden van elkaar overnemen? En dat leren van elkaar, is dat wel echt het geval? Wie wordt er eigenlijk beter van? De sterkere rekenaar of de wat minder getalenteerde leerling? En doe ik wel recht aan deze slogan: "De competentie samenwerken is bijdragen aan een gezamenlijk resultaat door een optimale afstemming tussen de eigen kwaliteiten en belangen en die van een groep of collega?".

Twijfel overvalt mij elke keer bij dit soort vaktaal. Toch ben ik de laatste tijd geneigd om wat vaker 'ja' te zeggen op een verzoek om samen te werken. Waarom? Door 'ja' te zeggen, geef je aan dat je vertrouwen in je leerlingen hebt. Dat je ze aanzet om een gezamenlijk doel te bereiken. Dat ze tijdens het werken oog hebben dan wel krijgen voor elkaars kwaliteiten. En als belangrijkste doel: dat ze actief naar elkaar leren luisteren. Ook dat zijn vaardigheden die ze moeten oefenen. Bovendien zijn het competenties die ze in hun verdere leven nog meer dan nodig zullen hebben.

Dus... ook maar samen aan de slag tijdens het rekenen.

Molle Stuiver •

Aves Award

De Aves Award is onlosmakelijk verbonden met de Avesdag. Deze blijk van waardering gaat naar een medewerker of groep medewerkers die zich het afgelopen jaar op een bijzondere wijze heeft ingezet. De Aves Award bestaat uit een wisseltrofee én een geldbedrag bestemd voor een goed doel.

Uit alle door de eigen organisatie genomineerde collega's koos het bestuur van Aves drie kandidaten. Zij waren tijdens de Avesdag in april op de set aanwezig voor de bekendmaking van de winnaar. De ICT-groep van Aves werd genomineerd voor de vele werkzaamheden die ze dit afgelopen jaar hebben geleverd. HRM medewerkster Henny Nijenhuis stond in de spotlights voor het regelen van invallers bij ziekte. Ook de vertegenwoordigers van Florescat (een project voor praktisch ingestelde leerlingen) waren genomineerd.

Alle medewerkers van Aves brachten hun stem uit. De hoogste score was dit jaar voor Henny Nijenhuis. Zij is altijd bereikbaar en staat dag en nacht klaar om te helpen. Henny nam de prijs in ontvangst van Kristiaan Strijker als voorzitter van het college van bestuur van Aves: een glassculptuur plus een bedrag van € 1000,-. Zij mag dit bedrag schenken aan een goed doel voor kinderen die dit goed kunnen gebruiken.

De Aves Award is ontstaan als blijk van waardering voor alle medewerkers van Aves. Het geldbedrag word geschonken aan een goed doel dat zich in zet voor kinderen die dit goed kunnen gebruiken. De Aves Award wordt jaarlijks uitgereikt.